З ПОЧАТКОМ НАВЧАННЯ, ДРУЗІ!

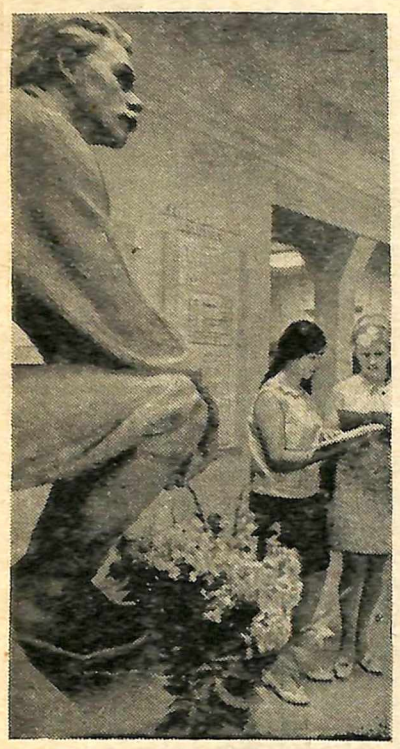

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН РЕКТОРАТУ, ПАРТКОМУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА ПРОФКОМУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 26 (494) | Середа, 2 вересня 1970 року. | Ціна 1 коп. Рік видання 15-й.

ПРИВІТАННЯ

ШАНОВНІ ТОВАРИШІ — викладачі і студенти, співробітники інституту! Щиро вітаємо вас з початком навчання!

У новому навчальному році — році ленінського ювілею та 50-річного ювілею нашого вузу — бажаємо всім успіхів в оволодінні педагогічною справою, творчого і наукового зростання, міцного здоров'я.

РЕКТОРАТ, ПАРТКОМ, КОМІТЕТ ЛКСМУ, МІСЦЕВКОМ ТА ПРОФКОМ ІНСТИТУТУ.

ОТЖЕ, ДО ПРАЦІ!

Проф. О. К. РОМАНОВСЬКИЙ,
ректор інституту.

За останні роки загальноосвітня школа досягла нових важливих злетів. У школі сьогодні відбуваються радикальні зміни: перехід до загальної середньої освіти, ускладнення і «інтенсифікація» програм початкової школи, організація цілої низки різноманітних спецшкіл, широке застосування технічних засобів навчання. Все це ставить високі вимоги в першу чергу до вчителя, бо за всіх цих умов учитель у школі був, є і буде головним.

Починаючи черговий навчальний рік, ми ні на хвилину не повинні *забувати тих високих вимог, які ставить перед* нами життя і в своїй повсякденній діяльності неухильно ними керуватися. «Ми» — це ті, хто сьогодні на студентській лаві, це — численний загін викладачів, — тих, хто покликаний вчити і гартувати майбутнього педагога. І відрадно відзначити, що переважна більшість викладачів та студентів нашого інституту свідомі високих завдань, що стоять перед ними. Про це свідчать підсумки минулого 1969/70 навчального року, які були днями підведені на вченій Раді інституту.

В минулому навчальному році колектив інституту спрямовував свої зусилля на виконання Постанови колегії Міністерства освіти УРСР від 17 грудня 1969 року про роботу нашого інституту. Над виконанням цієї Постанови нам доведеться немало попрацювати і в цьому році.

Характеризуючи наслідки екзаменаційних сесій в цілому і рівень знань з окремих дисциплін, можна сказати, що студенти в основному глибоко оволоділи матеріалом. Особливо слід відмітити значне підвищення знань студентів з суспільних та профілюючих дисциплін.

За результатами літньої екзаменаційної сесії першість у навчанні тримає дефектологічний факультет. (Успішність складає тут 99,1 процента.). За дефектологічним йде педагогічний факультет (97,7 процента), який, порівнюючи з наслідками зимової сесії, дещо знизив загальний показник успішності; подальші місця посідають філологи (97,3 процента), за ними — фізики та математики (95,5 процента). Успішність по інституту складає 96,9 процента.

Як видно з наведених даних, успішність по факультетах і по інституту в цілому дещо підвищилась. Зросли водночас і якісні показники. Якщо в 1968/69 навч. році на «відмінно» та «добре» склали зимову сесію 52,4 процента, то в зимову сесію 1969/70 навч. року — 57 процентів. На літній сесії відповідно — 60 процентів проти 49,9 процентів.

Значно збільшилась кількість відмінників навчання і тих, що навчаються на «відмінно» та «добре».

У навчальній роботі ми, безперечно, домоглися певних успіхів. Але життя вимагає від нас працювати ще краще, постійно удосконалювати всі форми навчального процесу. В цьому відношенні у нас ще мають місце істотні недоліки. Не всі лекції читаються на достатньому ідейно-теоретичному і науковому рівні. Ми ще не домоглися того, щоб кожне практичне і семінарське заняття проходило творчо, розвивало у кожного студента здібності до глибокого аналізу матеріалу, сприяло формуванню міцних зв'язків теорії з практикою комуністичного будівництва і виховання нашої молоді.

Ми не можемо примиритись з тим, що деяка частина студентів (62 чол.) вчаться лише на «задовільно» і 65 студентів на літній сесії одержали «незадовільні» оцінки. Треба на факультетах уважно розібратися з цими людьми і вжити ефективних заходів щодо поліпшення їх успішності.

Кафедрам слід краще організувати індивідуальну роботу з студентами, надавати їм повсякденну допомогу в навчанні. Деканам, завідуючим кафедрами постійно контролювати ідейний та науково-теоретичний рівень лекцій, семінарських та лабораторних занять, вивчати і удосконалювати кращий досвід навчально-виховної роботи.

Важливою складовою частиною навчального процесу є систематична копітка робота з першокурсниками. На це ми повинні звернути найпильнішу увагу. В цьому році на 1 курс стаціонару прийнято 625 осіб, що складає більше третини всього контингенту студентів стаціонарного відділу. Деканатам, партійним і громадським організаціям факультетів потрібно зробити все належне для того, щоб наше поповнення якнайшвидше «акліматизувалося» в нових, докорінно відмінних від школи умовах, і з повною напругою взялося за навчання. Від перших (вдалих чи невдалих) кроків студента у вузі залежать його подальші успіхи. Отже, наші витрати зусиль і енергії, якими б значними вони не були, дуже швидко окупляться.

Добре зробили на фізико-математичному факультеті, завчасно подбавши про організацію навчання першокурсників. Ще до початку навчального року тут був розроблений план додаткових занять. Призначені відповідальні за цю справу з числа досвідчених викладачів.

Вимогливе і водночас уважне та доброзичливе ставлення до кожного — під таким кутом повинні бачити сутність своєї роботи з першокурсниками й деканати інших факультетів. Кафедрам потрібно подбати, щоб з перших днів навчання залучити першокурсників до активної діяльності у студентських наукових гуртках.

У практичній діяльності протягом навчального року нам доведеться багато уваги приділяти організації та поліпшенню ідейно-виховної, ідеологічної роботи. Обминаючи те безсумнівно позитивне і корисне, що досягнуто колективом інституту в цьому напрямі, все ж доводиться констатувати: ідейно-виховна робота в академгрупах залишає бажати багато кращого.

Ми ще не знаємо як слід студентів. Факти порушення трудової дисципліни, аморальні вчинки, низька успішність ряду студентів — красномовне свідчення того, що ми не завжди і не всі працюємо цілеспрямовано, предметно. Деякі викладачі взагалі вважають, що виховувати студентів, зустрічатися з ними після лекцій, в гуртожитках, на зборах, на екскурсіях, в музеях — це справа агітатора. Така лінія поведінки помилкова і шкідлива.

Торкаючись виховної роботи в гуртожитках, ми ставимо великі вимоги в першу чергу до комсомолу і профспілки. Треба, щоб ці студентські організації серйозно займались цією важливою ділянкою своєї роботи, а ректорат і партком будуть допомагати і, звичайно, — вимагати.

Велике значення у навчально-виховній роботі має естетичне і трудове виховання. Надто «модний» зовнішній вигляд окремих студентів, відсутність навичок культури поведінки, дисципліни, незнання елементарних основ естетики — з цими явищами ми зустрічаємось поки що на кожному кроці. Все це аж ніяк не личить майбутньому педагогові. Всім нам треба глибоко над цим замислитись і зробити належні висновки.

Естетичне виховання майбутніх вчителів має бути одним із головних завдань навчально-виховної роботи і знайти належне відображення в наших планах і головне — в діях.

Не все гаразд і з трудовим вихованням студентів. Значна частина студентів протягом всього періоду навчання ніякої участі в трудовому житті не бере. І, мабуть, це не їх вина. Нам треба організувати трудове виховання так, щоб кожний студент за час навчання в інституті відпрацював не менше 300 годин, і щоб облік відпрацьованих годин вівся у відповідному документі.

Факультети повинні встановити шефські зв'язки з підприємствами, колгоспами, радгоспами. Екскурсії на підприємства, в колгоспи, радгоспи також сприятимуть вихованню у студентів поваги до праці, до робітничого класу, працівників сільського господарства.

(Закінчення на 2-ій стор.).

СЕМЕСТР ТРУДОВИЙ

Крим і Тюмень, Кустанай і Київщина — така «географія» студентських будівельних загонів нашого інституту, що виїздили влітку на новобудови.

У цьогорічному третьому трудовому семестрі взяли участь біля 400 юнаків і дівчат — студентів всіх факультетів.

Добрий слід полишили наші вихованці скрізь, де довелося їм працювати. Руками майбутніх педагогів зведено немало житлових будинків, промислових та господарських об'єктів, врятовано від філоксери гектари кримських виноградників. Місцеве населення проводжало студентів на навчання сердечним «спасибі».

Окрім своєї основної роботи студентські загони провели немало масово-політичних заходів серед мешканців міст і сіл. Так бійці Тюменського будівельного загону, незважаючи на трудність роботи і складні кліматичні умови, регулярно виступали перед робітниками з концертами художньої самодіяльності, лекціями на суспільно-політичні теми. Подібна робота проводилася і в інших загонах. При Кустанайському загоні, крім цього, діяв піонерський табір-супутник.

Зараз бійці будівельних загонів приступають до навчання. В комітет комсомолу надходять трудові рапорти від командирів загонів, і незабаром можна буде назвати конкретні цифри — підвести остаточні підсумки студентського трудового літа.

М. ЛЕВЧЕНКО,
секретар комітету ЛКСМУ інституту.

В ЩАСЛИВУ ПУТЬ

Закінчив школу — ти ще на роздоріжжі. Вступив до вузу — визначив вже головну мету свого життя. І тому 1 вересня для наших першокурсників — найщасливіший, найрадісніший день: вони знайшли своє покликання, вони зробили перший крок на шляху до мрії.

Студент-першокурсник педагогічного... Непомітно спливуть роки, і через кілька сонячних вереснів ось ці юнаки і дівчата знову йтимуть з підручниками. На цей раз до школи, щоб навчившись, — учити.

На фото (зліва направо): першокурсники дефектологічного та історичного факультетів **Наталя Селезньова, Михайло Журба, Олександр Олійников, Борис Телешов, Таліна Даруга.**

Фото **В. Сокура.**

1 ВЕРЕСНЯ—ДЕНЬ ОСВІТИ

Вища школа готує спеціалістів 325 профілів. Майже три мільйони спеціалістів з вищою і середньою спеціальною освітою зайнято нині в народному господарстві УРСР.

* * *

Професорсько - викладацький склад вищих учбових закладів налічує 41,1 тисячі осіб, серед яких 1.434 доктори і 13.947 кандидатів наук, а у мистецьких учбових закладах працює 17.363 викладачів.

До 757 технікумів та училищ прийнято в цьому році 240 тисяч абітурієнтів. Вони набуватимуть знання із 378 спеціальностей.

* * *

В 1970 році до вузів республіки вступило понад 153 тисячі осіб. Понад 8 тисяч — найкращих найбільш підготовлених виробничників буде зараховано слухачами підготовчих відділів.

* * *

У вищих і середніх спеціальних учбових закладах республіки навчаються 4500 іноземних студентів, аспірантів і стажистів з 101 країни.

Україна нині — країна суцільної грамотності. Майже кожний четвертий мешканець республіки вчиться.

* * *

Україна — республіка студентів. У 138 вузах вчаться 800 тисяч юнаків і дівчат. В республіці відкрито сім мистецьких вузів, два інститути культури. Тільки за останні роки почали працювати Інститут нафти і газу в Івано-Франківську, Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування, Харківський інститут побутового обслуговування, Донецький музично-педагогічний інститут та Київський інститут культури.

* * *

В загальноосвітніх школах республіки вчиться зараз 7.551.000 учнів. Мільйонний загін юнацтва здобуває освіту в школах робітничої молоді. У ШКОЛАХ НАШОЇ РЕСПУБЛІКИ ПРАЦЮЄ МАЙЖЕ ПІВМІЛЬЙОНА ВЧИТЕЛІВ.

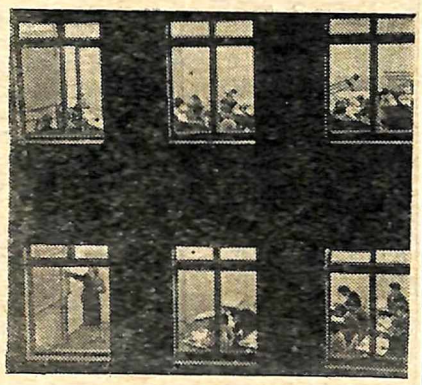

Лише за 1966—1969 роки на Україні відкрито 63 середні учбові заклади, які почали готувати фахівців з 30 нових спеціальностей.

* * *

З кожних 1000 чоловік населення республіки 26 мають вузівський диплом. На кожні 10 тисяч чоловік припадає 74 інженери проти 38 у США.

Нові факультети:

З 1 вересня у нашому інституті відкрилися два нові факультети — історичний та музично-педагогічний. Знаменно, що відбулося це в рік 50-річного ювілею нашого інституту. Ми попросили деканів новостворених факультетів сказати кілька слів з цієї нагоди.

ІСТОРИЧНИЙ

Бажання оволодівати спеціальностями педагога-історика, методиста піонерської роботи виявило близько 500 абітурієнтів. На конкурсних екзаменах відібрано 100 кращих. Серед них — 44 хлопців і 54 дівчат, 10 комуністів і кандидатів в члени КПРС. Майже половина вступників мають виробничий стаж по 2 і більше років. Отже, нині на історичному факультеті сьогодні навчається 207 студентів стаціонару і понад 150 студентів заочного відділу. В перспективі це буде один з найбільших факультетів інституту, адже термін навчання на ньому п'ять років.

Перші зустрічі з новим поповненням відбулися не тільки на вступних екзаменах, а й на ремонтних роботах в основному корпусі і приміщенні дефектологічного ф-ту, де проходитимуть заняття істориків. Настрій першокурсників бадьорий. Вони сповнені щирого бажання у рік славного ленінського ювілею зробити все, щоб не поступитися по всіх показниках своїм попередникам — студентам 2-го курсу, які, як відомо, добре зарекомендували себе і в навчанні, і в громадсько-корисній роботі.

Доцент Г. СІЧКАР,
декан історичного ф-ту.

МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ

Наш факультет готує вчителів музики і співів загальноосвітніх шкіл, викладачів педучилищ з спеціальностей: диригування, фортеп'яно, скрипка, баян. За право називатись студентом музпеду змагалося 116 абітурієнтів. Це випускники середніх шкіл, педучилищ, музичних училищ, культпросвітніх училищ. З кращими з них ви матимете нагоду познайомитися 7 вересня на концерті, що готують його зараз студенти музично-педагогічного, серед яких немало й першокурсників.

Факультет у новому навчальному році планує розширювати шефські зв'язки з підприємствами міста, сільськими школами. Так, зараз ми проводжаємо на педагогічну практику в училища і школи Переяслав-Хмельницького та Богуславського районів своїх четвертокурсників.

Починаючи новий навчальний рік, студенти музично-педагогічного сповнені бажання творчо і наполегливо оволодівати музичним фахом.

О. ІОВСА,
декан музично-педагогічного ф-ту.

З ПОВНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

На опоряджувально-господарських роботах в літній період працювало біля 200 студентів-першокурсників. Хлопці і дівчата з різних факультетів опоряджали учбові корпуси, гуртожитки, їдальні, інститутське подвір'я та інші об'єкти — мили, чистили, прибирали, виконували допоміжні роботи. Окремі студенти працюють і на самостійних ділянках. Так, наприклад, третьокурсники філологічного факультету В. Дубинський, І. Кустовський та інші обличковують стіни плитами сухої штукатурки.

Працьовитими і сумлінними показали себе студенти фізико-математичного факультету Петро Лещенко, Григорій Красовицький, Тетяна Підлужна, Галина Орленко; історичного — Євген Хохуда, Василь Науменко та багато інших хлопців і дівчат-першокурсників.

Р. КРЮЧКОВА,
ст. інженер інституту.

НА ЗАВЕРШАЛЬНУ ПРАКТИКУ

Вісті з педпрактики

Зараз в інституті на останню, завершальну практику пішли в старші класи середньої школи і педучилища понад 500 студентів 4-х, 5-х курсів. Вони складатимуть серйозний екзамен на педагогічну зрілість. На попередній практиці більшість студентів з відповідальністю і любов'ю поставились до роботи, наполегливо озброювали себе педагогічними навичками, їхні уроки були добре продуманими і цікавими, робота в школі давала їм велику моральну насолоду. Були, проте, хоч і поодинокі, факти байдужого ставлення до обов'язків практиканта.

Значний недолік відчувався зокрема у проведенні виховної роботи. Дехто ставився до неї як до другорядної.

Робота з старшокласниками вимагатиме від студентів не тільки глибоких знань предмету, а й уміння спілкуватись з учнівським колективом, виявляти інтереси і духовні запити допитливої молоді та цілеспрямовано виховувати її. Потрібно тримати тісніший зв'язок з комсомольськими організаціями школи, з батьками учнів.

Випускники нашого інституту, що збиралися в березні на традиційну зустріч, наголошували на потребі краще готувати студентів до роботи класними керівниками. До цих зауважень вчителів варто прислухатись, адже наше завдання готувати фахівців, які б задовольнили всі вимоги сучасної школи.

Були недоліки і в навчальній роботі студентів. Вони пояснювались ще недостатнім умінням вести спостереження, аналізувати урок — основну форму навчальної роботи в школі з погляду психологічного, дидактичного і методичного. Як результат таких недоліків — уроки деяких студентів були одноманітними. Цим же пояснювалось те, що аналіз уроків частина студентів робила надто поверхово, некваліфіковано.

На завершальній практиці і студентам, і методистам на це слід звернути особливу увагу. Треба більше вчитись не тільки в учителів школи, а й наполегливо студіювати методичну літературу.

Перед виїздом на практику для всіх студентів були проведені настановчі конференції на кафедрах. Студенти забезпечені шкільними програмами, потрібною документацією. Після закінчення педагогічної практики на факультетах будуть проведені підсумкові науково-методичні конференції, на яких студенти ділитимуться своїм педагогічним досвідом.

В. ШЕВЧЕНКО,
керівник педпрактики.

ПОПОВНЕННЯ

СОЦІАЛЬНИЙ «ПОРТРЕТ» ПЕРШОКУРСНИКА

Право отримати квитки студентів Київського педагогічного інституту ім. О. М. Горького на цьогорічних вступних екзаменах вибороли 625 студентів.

Які ж характерні риси для першокурсників 1970 року? Всім їм притаманне прагнення до знань, наполегливість, воля в досягненні мети.

Із загальної кількості зарахованих: чоловіків — 203 (34%), жінок — 394 (66%), колгоспників (дітей колгоспників) — 137 (23%), службовців (дітей службовців) — 201 (33,6%). Робітники і колгоспники разом по факультетах складають: фізико-математичний — 61%, філологічний — 67%, історичний — 69%, педагогічний — 80%, дефектологічний — 73%, музично-педагогічний — 54%.

За національним складом зараховані на перший курс характеризуються такими даними: українців — 474, росіян — 99, євреїв — 17, інших національностей — 7 осіб.

За місцем проживання: киян — 186 осіб. Осіб, які постійно проживають в сільській місцевості — 293.

Отже, нинішні першокурсники — це робітнича і колгоспна молодь, демобілізовані з лав Радянської Армії. Серед зарахованих на денну форму навчання більшість мають виробничий стаж (27% — по два і більше років).

Більшість першокурсників — комуністи і комсомольці, активісти, яким добре знайома громадська робота. До складу комсомольської організації інституту влилося 563 комсомольці. Серед прийнятих на 1-ші курси — 17 комуністів.

ЯКІСТЬ ЗНАНЬ

Хотілося б проаналізувати, хоча б побіжно, якість знань абітурієнта-70 з окремих предметів, вказати у загальних рисах на недоліки у підготовці вчорашніх десятикласників з тих чи інших предметів.

Ось що, наприклад, констатували члени приймальних комісій з української мови та літератури. Рівень знань української мови абітурієнтів дозволяє зробити загальний висновок: майже всі випускники середніх шкіл недостатньо засвоїли основи граматичної структури мови. Слабким місцем у підготовці абітурієнтів слід вважати незнання точних визначень ряду граматичних понять, а також відрив теорії мови від практики (як правило, окремі теоретичні визначення не підкріплюються прикладами).

Екзамени з літератури показали, що значна частина випускників гірше знають давню літературу і краще — літературу радянську та XIX століття, плутають історико-літературні факти, не вміють аналізувати твори, визначити жанр, розповісти про композицію твору. Частина студентів недостатньо обізнана з художніми текстами.

Серйозні прогалини у вступників в підготовці з фізики та математики. Якість знань навіть тих, що витримали конкурс, залишає бажати багато кращого. Починаючи навчання у вузі, з першого дня їм потрібно буде багато і наполегливо працювати.

Добрі знання показали абітурієнти на екзамені з історії СРСР. Переважна більшість вступників мають з цього предмету «5» і «4». Особливо багато таких абітурієнтів було на історичному факультеті, що свідчить про правильний вибір майбутньої професії.

Відрадним явищем на екзаменах цього набору було помітне посилення уваги вступників середніх шкіл до оволодіння ленінською теоретичною спадщиною. Багато з них добре обізнані з важливими статтями і промовами В. І. Леніна, зокрема з його останніми працями, в яких накреслено план побудови соціалізму в СРСР.

Серед вступників 35 медалістів середніх шкіл, які успішно витримали вступні екзамени. Це студенти історичного ф-ту Віра Тарасенко, музично-педагогічного — Ольга Безпала, фізико-математичного — Світлана Гришко, Лідія Ковтун, Федір Колесник та багато інших.

В цілому на 1-ші курси ми прийняли хорошу молодь. Завдання деканатів і кафедр полягатиме в тому, щоб правильно організувати роботу з першокурсниками і тим самим забезпечити успішне їх навчання в умовах вищої школи.

В. БОНДАР,
секретар приймальної комісії

ОТЖЕ, ДО ПРАЦІ!

(Закінчення. Поч. на 1-ій стор.).

Нам потрібно закріпити ту атмосферу творчого піднесення, яке було досягнуте в період підготовки та зустрічі ленінського ювілею, зосередити увагу на виконанні рішень XXIII з'їзду КПРС, грудневого (1969 р.), липневого (1970 р.) Пленумів ЦК КПРС, положень і висновків доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва на урочистому засіданні ЦК КПРС, Верховної Ради СРСР і РРФСР, присвяченому ленінському ювілею.

У Постанові Політбюро ЦК КП України від 11 серпня 1970 року «Про роботу педагогічних інститутів Української РСР» зазначається: «В наш час ефективно здійснювати навчання може лише той учитель, який має широкий політичний кругозір, високий науковий і загальнокультурний рівень, досконало володіє марксистсько-ленінською теорією, глибоко знає основи і сучасний стан фахових і суміжних з ними наук, добре розбирається у загальній і віковій психології та фізіології людини, виявляє постійне прагнення поповнювати свої знання, оволодівати педагогічною майстерністю».

На виконання цієї Постанови і потрібно спрямовувати всі наші зусилля. Це — найперша програма дій на сьогодні і завтра. Високі завдання, які ставить перед педагогічними вузами партія і уряд, вимагають від кожного викладача і студента повної мобілізації всіх зусиль. Зрозуміло, в процесі практичної роботи впродовж навчального року нам доведеться зустрічатись і з певними ускладненнями (великий обсяг ремонтних робіт, що ведуться зараз в інституті, територіальна «відмежованість» факультетів тощо). Але всі ці труднощі відступлять перед працьовитими, дисциплінованими, сумлінними і наполегливими. Такими і хотілося б бачити кожного члена нашого колективу.

...Новий навчальний розпочався. Отже, до праці!

Редактор В. СОКУР.

«За педагогические кадры» — орган ректората, парткома, комитета ЛКСМУ, месткома и профкома Киевского государственного педагогического института им. А. М. Горького. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, кім. 110. Тел. Б-1-90-46. дод. 43.

Тираж 1000. Друкарня видавництва «Київська правда», вул. Леніна, 19. Зам. 3944.